

Seminár na tému:

**Informačno-technické prostriedky - praktické skúsenosti s ich využívaním,
aplikačná prax súdov Slovenskej republiky**

I.

Všeobecná časť

Platná právna úprava používania informačno-technických prostriedkov (ďalej len ITP) v Slovenskej republike v súčasnom období, je s prihliadnutím na rozhodnutia Európskych orgánov ochrany práva, ktorá sa tejto problematiky dotýka úpravou štandardnou a možno povedať, že takmer úplne kompatibilnou s právnou úpravou tejto problematiky v prevažnej väčšine krajín Európskeho spoločenstva i keď v závislosti od národných tradícií a formy ich aplikácie sú zaznamenané rôzne odchýlky, ktoré však z tohto všeobecného rámca nevybočujú. Isté markanty možno vnímať práve v aplikácii a v právnej praxi jednotlivých krajín a tie sa potom stávajú predmetom rozhodovania už uvedených orgánov ochrany práva, predovšetkým Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Právna úprava a z nej vychádzajúca aplikačná prax rozlišuje používanie ITP postupom, ktorý upravuje:

- I. Trestný poriadok (zákon č. 301/2006 Z. z.),
- II. Zákon o ochrane pred odpočúvaním (zákon č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

I. Trestný poriadok v ustanovení § 10 ods. 21 definuje ITP a podľa ktorého sa ITP na účely tohto zákona rozumejú elektrotechnické, rádiatechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory použité utajeným spôsobom pri odpočúvaní a záznamu prevádzky v elektronických komunikačných sieťach, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov alebo pri vyhľadávaní, otváraní a skúmaní zásielok, ak sa ich použitím zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Ďalej ustanovenie odkazuje na spracúvanie informácií, ich evidenciu, dokumentáciu, ukladanie a vyradovanie osobitnými predpismi a tiež povinnosť prevádzkovateľov verejných telefónnych sietí poskytovateľa elektronických telekomunikačných sietí, poskytovateľa elektronických telekomunikačných služieb, poštového podniku dopravcov, iných zasielateľov a ich zamestnancov povinnosť poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri použití ITP. Konkrétny spôsob a podmienky používania ITP upravuje Trestný poriadok pri sledovaní osôb a vecí (§ 113 ods. 4), vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov (§ 114), odpočúvaní a zázname telekomunikačnej prevádzky (§ 115).

II. Zákon o ochrane pred odpočúvaním v § 2 ods. 1 písm. a), b), c) definuje ITP a podľa ktorého sa ITP na účely tohto zákona rozumejú elektrotechnické, rádiatechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri vyhľadávaní, otváraní, skúmaní a vyhodnocovaní poštových zásielok a iných dopravovaných zásielok, odpočúvaní a

zaznamenávaní v rámci telekomunikačných činností a vyhotovení a využívaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

Konkrétny spôsob a podmienky používania ITP upravuje zákon o ochrane pred odpočúvaním pri vyhľadávaní, otváraní, skúmaní a vyhodnocovaní poštových zásielok a iných dopravovaných zásielok (§ 2 ods. 1 písm. a), odpočúvaní a zaznamenávaní v rámci telekomunikačných činností (§ 2 ods. 1 písm. b) a vyhotovovaní a využívaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov (§ 2 ods. 1 písm. c).

Vyššie uvedená zákonná úprava je konkrétnym vyjadrením garantovaných práv a slobôd fyzických a právnických osôb, ktoré sú bližšie špecifikované a upravené jednak Ústavou SR, a jednak medzinárodno-právnymi dokumentmi ratifikovanými Slovenskou republikou.

Generálna interpretačná a realizačná klauzula ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov a ostatných všeobecne záväzných platných predpisov musí byť v súlade s Ústavou (článok 152 ods. 4 Ústavy). Výklad každej právnej normy musí konformný s Ústavou, ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavný konformný výklad. Ak ústavne konformný výklad nie je možný, orgán aplikujúci právo, danú právnou normu nesmie uplatniť. Je nesporné, že všeobecný súd je pri svojom rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale predovšetkým Ústavou, Ústavným zákonom a kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Rovnako je všeobecný súd povinný rešpektovať Ústavnou zakotvenú prednosť medzinárodno-právných dokumentov ochraňujúci ľudské práva a základné slobody pred zákonom, teda vo všeobecnosti je potrebné vychádzať z toho, že aplikácia každej zákonnej normy musí byť realizovaná takým spôsobom, ktorý bude v medziach Ústavy rešpektovať princíp prednosti Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, resp. Listiny základných práva a slobôd pred zákonom, čo vyplýva z ustanovenia Čl. 1 ods. 1, ods. 2, Čl. 144 ods. 1, Čl. 153 a Čl. 154c ods. 1 Ústavy SR.

Z uvedeného teda vyplýva, že aplikácia každej zákonnej normy musí byť realizovaná takým spôsobom, ktorý bude v medziach ústavy a ktorý bude rešpektovať princíp prednosti Dohovoru pred zákonom.

Tak, ako to vyplýva z rozsiahlej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ako aj Ústavného súdu SR (ďalej len „ÚS“), akýkoľvek zásah orgánov štátu do garantovaných práv a slobôd je z pohľadu existujúcej úpravy a jej zodpovedajúcej praxe Európskych orgánov ochrany práva, ako aj ÚS, zásahom do garantovaného práva na súkromie, konkrétne do práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie podľa Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovoru“). Podľa Čl. 8 ods. 2 Dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať, okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, alebo ochrany práv a slobôd iných. Právo na súkromie je v ústave garantované ustanovením Čl. 19 ods. 2, podľa ktorého každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, ods. 3, podľa ktorého každý

má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe, ustanovením Čl. 22 ods. 2, podľa ktorého nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením. Analogický obsah práva na súkromie priznáva aj Listina základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) v čl. 13.

V prípade používania informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“) ide v prípadoch sledovania osôb a vecí, vyhotovovania obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, ako aj odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky o utajovaný spôsob zásahu do garantovaných práv a slobôd, a preto môže byť tento realizovaný len spôsobom, ktorý je ústavne konformný. Je prípustný len vtedy, ak je takýto zásah legálny, legitímny a proporcionálny. **Legálny** znamená, že štát môže do práva na súkromie zasiahnuť iba na základe zákona. V rámci legality zásahu sa skúma, či k nemu došlo v súlade s platnými právnymi predpismi, či pritom sa prihliada aj na to, či právny predpis bol verejne publikovaný a teda dostupný a či jeho následky boli predvídateľné. či následky. **Legitimita** zásahu znamená, že do práva na súkromie možno zasiahnuť len vtedy, keď je to v záujme štátu z dôvodov ochrany národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojov a zločinnosti, ochrany zdravia a morálky, zabezpečenia hospodárskeho blahobytu krajiny a v záujme jednotlivcov z dôvodu ochrany ich práva a slobôd. **Proporcionálna** zásahu znamená, že k nemu možno prikrčiť len vtedy, keď je to nevyhnutné a sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť miernejšími prostriedkami a iba v duchu požiadaviek kladených na demokratickú spoločnosť vyznačujúcu sa pluralizmom, toleranciou a voľným duchom.

Vo všeobecnosti možno ustáliť, že používanie utajovaných postupov pri zasahovaní do garantovaných práv a slobôd fyzických a právnických osôb musí byť v súlade nielen s požiadavkami vnútroštátnej právnej úpravy, ale predovšetkým ústavy a vyššie uvedených medzinárodno-právnych dokumentov.

Cieľom použitia ITP ako dôkazného prostriedku je získanie dôkazov. Prípustnosť dôkazov z pohľadu zákonnosti ich získania je v prvom rade predmetom vnútroštátnej právnej úpravy a hodnotenie predložených dôkazov je úlohou vnútroštátnych súdov. Rovnako tak je však povinnosťou vnútroštátnych súdov ako primárnych orgánov ochrany ústavnosti dbať na to, aby konanie ako celok, vrátane spôsobu, akým boli dôkazy získané, bolo spravodlivé. Táto povinnosť vyplýva pre všeobecné súdy z rozhodnutí ÚS (napr. I.ÚS 274/05, I.ÚS 117/07, III.ÚS 80/08, IV.ÚS 121/09, III.ÚS 180/10), ako aj ESĽP (početná judikatúra, napr. van Mechelen proti Holandsku, Teixeira de Castro proti Portugalsku, Sequeira proti Portugalsku, Shannonn proti Spojenému kráľovstvu).

Pritom je povinnosťou všeobecných súdov zároveň prihliadať na existujúcu judikatúru, predovšetkým z pohľadu, či boli realizované postupy orgánov štátu nielen v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ale aj, a predovšetkým, spôsobom, ktorý je súladný s požiadavkami ochrany garantovaných práv a slobôd fyzických a právnických osôb vyjadrenými v Dohovore alebo v Listine ako medzinárodno-právnych dokumentov, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ktoré

majú prednosť pred zákonom, pokiaľ zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (čl. 154c ods. 1 ústavy).

V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ ide o použitie ITP a takto získaných dôkazov v trestnom konaní, je nevyhnutné, aby súdy v rámci svojej prieskumnej činnosti sa dôsledne vysporiadali so základnou skutočnosťou, či takto získané dôkazy sú dôkazmi použiteľnými v trestnom konaní.

Podľa ustanovenia § 119 ods. 2 Trestného poriadku prvá veta, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať jednak splnenie formálnych, tj. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykovanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových, tj. materiálnych podmienok. To znamená, aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie, resp. získanie dôkazu, bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré môže byť zameraný a použitý. Dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu (napr. 4 Tz 9/2006).

Na to, aby bolo možné prijať záver o tom, že dôkazy získané použitím ITP sú použiteľné v trestnom konaní súdnom, je potrebné v rámci tejto prejudiciálnej otázky podrobiť riadnemu prieskumu postupy orgánov prípravného konania a súdu, a to jednak úkony, ktoré predchádzali použitiu ITP, jednak postupy orgánov prípravného konania nasledujúce po vydaní príkazu alebo súhlasu súdom alebo sudcom pre prípravné konanie (prípadne aj príkazov orgánov činných v trestnom konaní) a jednak postupy nasledujúce po získaní dôkazov a nakladanie so získanými dôkazmi zo strany orgánov štátu, práve z pohľadu, či takýmito postupmi nedošlo k porušeniu príslušných ustanovení vnútroštátnej právnej úpravy alebo porušeniu práva na spravodlivý súdny proces garantovaný ústavou alebo už vyššie uvedenými dokumentmi.

Práve z dôvodu, že v postupe a v rozhodovaní vnútroštátnych orgánov aplikujúcich právo je pomerne značná nejednotnosť, ktorá sa prejavuje najmä v rozhodovaní všeobecných súdov, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (o čom svedčia početné rozhodnutia ÚS, ako aj ESLP), je cieľom tohto môjho vystúpenia upriamiť pozornosť na existujúce problémy a nejednotnosť v postupe a činnosti orgánov prípravného konania a súdov, s cieľom poukázať na najčastejšie sa vyskytujúce pochybenia vytýkané rozhodnutiami ÚS a ESLP a načrtnúť možné postupy pri rozhodovaní o podaných návrhoch alebo žiadostiach na vydanie príkazov alebo súhlasov na použitie ITP tak, aby bolo možné v čo najvyššej možnej miere eliminovať pochybenia, ktoré môžu mať za následok nielen prijatie záveru o nezákonnosti získaných dôkazov, ale aj prípadné porušenie vyššie uvedených, prípadne iných garantovaných práv a slobôd fyzických osôb.

Z hľadiska aplikačnej praxe v nadväznosti na tému seminára bude obsah zameraný na:

A: Aplikačné problémy súvisiace s podanými návrhmi na vydanie príkazu na použitie ITP a samotnými príkazmi podľa Trestného poriadku:

- 1) súvislosti s príkazom na sledovanie osôb a vecí (§ 113 ods. 4 Trestného poriadku),
- 2) vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov (§ 114 Trestného poriadku),
- 3) odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (§ 115 Trestného poriadku),

B: Aplikačné problémy súvisiace s podanými návrhmi na vydanie súhlasu na použitie ITP a samotnými súhlasmi podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním:

- 1) odpočúvanie a zaznamenávanie v rámci telekomunikačných činností,
- 2) vyhotovovanie a využívanie obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

Aby bolo možné v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku po podaní obžaloby vyhodnotiť dôkaz získaný použitím ITP, ako dôkaz získaný zákonným spôsobom v zmysle a v intenciách judikatúry Európskych orgánov ochrany práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky možno vo všeobecnosti zhrnúť, že je potrebné, aby boli splnené štyri základné podmienky a to:

1. podaný návrh spĺňa náležitosti stanovené Trestným poriadkom alebo Zákonom o ochrane pred odpočúvaním (odôvodnenie, preskúmateľnosť, konkrétne zadefinovanie objektu používania ITP),
2. príkaz alebo súhlas na použitie ITP je riadne odôvodnený, obsahuje všetky stanovené náležitosti a bol vydaný príslušným súdom a sudcom,
3. použitie ITP bolo vykonané v súlade s vydaným príkazom,
4. dôkaz získaný použitím ITP je použiteľný v trestnom konaní z hľadiska kvality, obsahu a úplnosti.

1. Vo všeobecnosti aj vo vzťahu k návrhom podľa Trestného poriadku aj Zákona o ochrane pred odpočúvaním existujúca nejednotnosť a aplikačné problémy sa dotýkajú odôvodňovania podaných návrhov.

Aj Trestný poriadok aj Zákon o ochrane pred odpočúvaním v súčasnej podobe zakotvujú povinnosť predkladateľov návrhov, aby návrhy boli odôvodnené podozrením z konkrétnej trestnej činnosti (§ 113 ods. 5 Trestného poriadku, § 114 ods. 2 Trestného poriadku, § 115 ods. 3 Trestného poriadku, § 4 ods. 3 písm. c) Zákona o ochrane pred odpočúvaním). Navyše, Zákon o ochrane pred odpočúvaním podmieňuje vydanie súhlasu na použitie ITP súdom aj splnením ďalších formálnych náležitostí uvedených v ustanovení § 4 ods. 3 písm. a), b), pričom ak tieto nie sú splnené, v ustanovení § 4 ods. 3 písm. c) Zákona o ochrane pred odpočúvaním uvádza, že súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom ustanovené náležitosti a takúto žiadosť vráti žiadateľovi.

Splnenie alebo nesplnenie podmienok z hľadiska predkladaných návrhov má zásadný význam pre rozhodnutie, či sudca pre prípadné konanie (predseda senátu) požadovaný príkaz vydá a či vydaný príkaz predstavuje základný legálny rámec pre použitie ITP, ako

dôkazného prostriedku, na základe ktorého sa získavajú dôkazy následne používané v trestnom konaní.

Na to, aby bolo možné vydať príkaz alebo súhlas, je potrebné predložiť návrh alebo žiadosť, ktoré budú náležite odôvodnené a už z odôvodnenia musí byť zrejmé to, čo musí vyplývať aj zo samotného príkazu alebo súhlasu, teda že použitie ITP je legálne, sleduje legitímny a proporcionálny cieľ zadaný v samotnom účele trestného konania.

Na to, aby mohol byť vydaný týmito rozhodnutiami a účelu sledovanému zákonom príkaz alebo súhlas na použitie ITP, je potrebné, aby mu predchádzal taký návrh, ktorý už vo svojom obsahu bude obsahovať požadované náležitosti a zároveň už samotný návrh musí obsahovať konkrétne údaje o konkrétnom podozrení z konkrétnej trestnej činnosti a musí byť konkrétne zadaný konkrétny objekt použitia ITP.

Z pohľadu judikatúry ÚS ako aj ESĽP možno zovšeobecniť, že riadne neodôvodnený návrh a na základe neho vydaný, náležite neodôvodnený príkaz alebo súhlas, predstavujú rozhodnutie, ktoré nezodpovedá požiadavkám riadne odôvodneného rozhodnutia, ako také je rozhodnutím nezákonným, nakoľko nespĺňa atribúty zákonnosti rozhodnutia, rovnako tak dôkazy takto získané sú dôkazmi nezákonnými a z pohľadu uvedenej judikatúry ÚS a ESĽP na základe takto vydaných súhlasov alebo príkazov realizovaný zásah orgánov štátu je porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Pokiaľ ide o **konkrétne poznatky**:

- v návrhu nie je uvedené konkrétne, čo sa vydaním požadovaného príkazu alebo súhlasu sleduje, keď z odôvodnenia vyplýva len poznatok polície o tom, že uvedená osoba sa v minulosti dopustila konkrétnej trestnej činnosti, ale už sa v návrhu neuvádza (a ak, tak len všeobecne a frázožite), že existuje podozrenie, že uvedenú trestnú činnosť pácha uvedená osoba aj naďalej. Ak nie je uvedený konkrétny údaj, na čo sa žiada vydanie požadovaného príkazu, nie je možné takému návrhu vyhovieť.
- musí byť uvedená konkrétna skutočnosť, čo má byť vyžadovaným príkazom zistené, a práve to predpokladá jednoznačné pomenovanie dôvodu pre vydanie požadovaného príkazu (nestačí iba v návrhu uviesť, že sa majú zistiť skutočnosti významné pre trestné konanie),
- uviesť konkrétne v návrhu, prečo nie je možné prostriedkami operatívno-pátracej činnosti v zmysle príslušných ustanovení § 35 a nasl. zákona o Policajnom zbore zistiť skutočnosti významné pre trestné konanie, práve z dôvodu posúdenia nevyhnutnosti zásahu do garantovaných práv a slobôd. Nepostačuje len uviesť, že skutočnosti významné pre trestné konanie inak zistiť nie je možné.
- návrhy vo veciach, kde už príkaz vydaný bol, príp. predtým bol vydaný súhlas podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním (povinnosť riadne zdôvodniť, prečo sa požaduje ďalší zásah prostredníctvom používania ITP, ale najmä, prečo nebol podaný návrh na predĺženie už pôvodne vydaného príkazu alebo súhlasu, keď už došlo k ukončeniu použitia ITP).
- opakovane predkladané návrhy na tú istú záujmovú osobu alebo účastnícku stanicu v inej veci (vyžadovať podrobné uvedenie dôvodov, pre ktorý má byť znovu použité ITP, tak, aby nedošlo k zneužitiu inštitútu po tom, ako bolo už predchádzajúce použitie

ITP skončené – zásah možno realizovať len v nevyhnutnom rozsahu, na nevyhnutný čas a v nevyhnutnej miere).

- návrhy predkladané v čase, keď je realizované použitie ITP na základe vydaného súhlasu v rovnakom čase (nepripustná duplicita).

2. Skutočnosti uvedené v predchádzajúcom odseku vo vzťahu k náležitostiam návrhov platia aj pre príkazy alebo súhlasy, ktoré musia obsahovať vždy náležité odôvodnenie. V podrobnostiach je potrebné uviesť najmä, aké skutočnosti významné pre trestné konanie majú byť vydaním požadovaného príkazu alebo súhlasu zistené, z čoho vyplýva požiadavka na vydanie požadovaného príkazu, teda aké sú konkrétne dôvody, uviesť konkrétny dôvod, prečo bol predložený návrh alebo žiadosť považovaný, resp. považovaná za dôvodnú (nestačí len všeobecná konštatácia, že návrh bol dôvodný a skutočnosti významné pre trestné konanie nie je možné zistiť inak), uviesť vždy, ako bolo zistené, že uvedenú účastnícku stanicu používa záujmová osoba, nestačí len uviesť, že to bolo zistené OPČ, uviesť dobu, na ktorú sa požadovaný príkaz vydáva a zdôvodniť, prečo bola akceptovaná doba uvedená v návrhu, resp. prečo bola doba skrátená – nevyhnutnosť rozsahu zasahovania.

Využiť možnosť uložiť povinnosť orgánu štátu predkladať v lehote stanovenej súdom alebo sudcom pre prípravné konanie správu o zistených skutočnostiach, príp. spolu s príslušným obrazovým, zvukovým alebo obrazovo-zvukovým záznamom, prepisom odposluchov telefonických hovorov, príp. relevantných ZOI (praktický význam pri posudzovaní nevyhnutnosti a rozsahu zásahu z hľadiska opodstatnenosti a času).

Príkaz alebo súhlas vydaný príslušným súdom alebo sudcom – **konkrétne poznatky:**

- právna kvalifikácia, z návrhu alebo žiadosti musí byť zrejmé, o podozrenie z akého trestného činu ide, a ako navrhovateľ alebo žiadateľ právne kvalifikuje existujúce podozrenie, v tejto súvislosti povinnosť skúmať z obsahu predloženého spisu, či skutočne zistené poznatky svedčia pre existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu, konkrétne právne kvalifikovaného. Pokiaľ z predloženého spisu nevyplýva existencia dôvodného podozrenia konkrétneho trestného činu, ale vyplýva podozrenie zo spáchania trestného činu iného, príp. z toho istého trestného činu, len inak kvalifikovaného, je potrebné skúmať vlastnú príslušnosť, pretože ak zistené poznatky neodôvodňujú podozrenie z konkrétnej trestnej činnosti, ktorá spadá do pôsobnosti konkrétneho súdu, nie je možné požadovaný príkaz alebo súhlas vydať, nakoľko by išlo o príkaz vydaný nepríslušným súdom, resp. sudcom pre prípravné konanie a takáto nezákonnosť sa prenáša aj na takto získaný dôkaz. Preto je potrebné uvedenú skutočnosť dôsledne hodnotiť a v prípade zistenia vlastnej nepríslušnosti návrhu nevyhovieť (rozhodnutia NS SR sp. zn. 4To 17/2010, 4To 10/2011).
- v opačnej postupnosti zistené skutočnosti významné pre trestné konanie a použitím ITP získané dôkazy na základe príkazu vydaného súdom nižšieho stupňa sú dôkazmi získanými v súlade so zákonom.

3. Použitie ITP vykonané v súlade s vydaným príkazom – vždy skúmať rozsah, v akom bolo ITP použité, či nedošlo k jeho neprípustnému rozšíreniu na iné osoby, ktoré v návrhu a následne v príkaze alebo v súhlase neboli označené ako záujmové osoby, príp. na iné priestory a objekty alebo či nedošlo k zneužitiu použitia ITP na iný účel, než na ktorý príkaz alebo súhlas boli vydané.

Využiť možnosť uložiť povinnosť orgánu štátu predkladať v lehote stanovenej súdom alebo sudcom pre prípravné konanie správu o zistených skutočnostiach, príp. spolu s príslušným obrazovým, zvukovým alebo obrazovo-zvukovým záznamom, prepisom odposluchov telefonických hovorov, príp. relevantných ZOI (praktický význam pri posudzovaní nevyhnutnosti a rozsahu zásahu z hľadiska opodstatnenosti a času).

Pokiaľ ide o **konkrétne poznatky**:

- pokiaľ z predložených podkladov nevyplýva existencia dôvodného podozrenia o páchaní trestnej činnosti, príp. sa nepotvrdili skutočnosti, ktoré mali byť použitím ITP na základe vydaného príkazu zistené, je potrebné ukončiť použitie ITP – zásah len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas,
- zistené skutočnosti svedčiace o existencii podozrenia z páchania inej trestnej činnosti záujmovou osobou, príp. inými osobami, nad rámec v príkaze alebo v súhlase vymedzeného rozsahu – ITP môže byť použité len na zistenie skutočností svedčiacich o podozrení z konkrétnej trestnej činnosti a zameraný na zistenie toho, čo v skutočnosti zistené má byť. Poznatok o inej trestnej činnosti je len kriminálnou informáciou slúžiacou pre prípadný ďalší postup orgánov prípravného konania na realizáciu zákonných postupov za účelom odhalenia, dokumentovania inej trestnej činnosti (konanie v inej veci, iný návrh, iný príkaz, dôkaz v inej trestnej veci).
- s tým súvisiaca problematika zákonnosti dôkazov získaných použitím ITP v inej veci (súčasne vedené trestné stíhanie v inej veci – rozhodnutie NS SR č. 2 To 5/2011).

4. Dôkaz získaný použitím ITP z hľadiska kvality, obsahu a úplnosti je základnou podmienkou jednak jeho vykonania na hlavnom pojednávaní súdu, ako dôkazu (spravidla postupom podľa § 270 Trestného poriadku), a jednak jeho hodnotenia ako dôkazu. Rozhodovacia prax súdov zaznamenáva problémy s vykonávaním dôkazov získaných použitím ITP predovšetkým po technickej stránke, konkrétne kvality, jednak na základe použitých ITP získaných záznamov, či už obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových, ktoré bývajú v mnohých prípadoch nekvalitné a ich výpovedná hodnota je slabá, prípadne žiadna a jednak prepisov záznamov, ktoré najčastejšie bývajú buď neúplné tým, že chýbajú časti textu pre nezrozumiteľnosť samotného záznamu alebo neúplné preto, lebo sa nepredkladajú kompletne prepisy a len časti prepisu záznamu, v dôsledku čoho sa stávajú takto získané dôkazy nepoužiteľné v trestnom konaní.

II.

V súvislosti s príkazom na sledovanie osôb a vecí (§ 113 Trestného poriadku)

- iné priestory alebo pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, v ktorých sa má vykonať sledovanie, nie sú správne označené, chýba súpisné číslo, popis nehnuteľnosti nedostatočný, pokiaľ sa má dotýkať bytu v bytovom dome, chýba označenie bytu, prípadne vlastníka, v návrhu chýbajú údaje o osobách a veciach, ktoré majú byť sledované. V prípade, že dôjde ku snímaniu osoby alebo veci na ktoré príkaz vydaný nebol je odôvodnený predpoklad, že ak by sa takáto osoba domáhala ochrany

porušenia svojho ústavného práva na ochranu súkromia, zrejme by bola úspešná (ÚS 274/05),

- technický prostriedok, ktorý sa má použiť, musí byť už v návrhu definovaný (uviesť aspoň technické záznamové zariadenie na zaznamenávanie obrazu, zvuku alebo obrazu a zvuku),

V súvislosti s príkazom na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov (§ 114 Trestného poriadku)

- nedostatočné označenie záujmovej osoby vo vzťahu ktorej majú byť použité
- nedostatočné označenie priestorov, kde majú byť ITP použité
- používanie ITP v označenom priestore aj vo vzťahu k osobám, ktoré nie sú osobami záujmovými (problémy v praxi, čo s takým záznamom, ak sa použitím ITP zistí trestná činnosť takej osoby, na ktorú použitie ITP nie je zamerané)
- kvalita technických záznamových zariadení na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov (technická zastaralosť, svetelné podmienky, nekompletné záznamy, ich strihanie - z toho vyplývajúce dohady čo je predmetom, prípadne slovným vyjadrením, keď sú zo záznamu nezrozumiteľné a prepisom nedefinované, prípadne je prepis sporný vo vzťahu ku zhode k záznamu),
- nevhodne umiestnené záznamové zariadenie na prenos obrazu alebo zvuku (napr. obraz nie je snímaný, ale je snímaný len zvukový záznam),
- úplnosť a kompletnosť prepisov obrazovo-zvukových záznamov,
- správa o tom, akým spôsobom akým bol záznam vyhotovený alebo získaný (§ 270 Trestného poriadku), ako obligatórna súčasť výkonu dôkazu,
- v návrhu sa neuvádza, kde bude umiestnené technické záznamové zariadenie, pokiaľ takáto informácia nie je zrejmá, príkaz nevydať. Pokiaľ má byť záznamové zariadenie umiestnené na tele inej osoby, vždy musí byť predložený návrh a následne vydaný príkaz na použitie agenta, ak agent nie je príslušníkom Policajného zboru za splnenia podmienok uvedených v § 10 ods. 20 Trestného poriadku (len korupcia a terorizmus).

V súvislosti s odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky (§ 115 Trestného poriadku)

- príslušnosť súdu (predovšetkým vo vzťahu k právnej kvalifikácii, ktorá pokiaľ je hraničná v posudzovaní, zakladá inú príslušnosť iného súdu, napr. zločinecké alebo organizované skupiny alebo spolupáchateľstvo - Špecializovaný trestný súd, okresný súd v sídle krajského súdu, okresný súd)
- podmienky vydania: konanie o zločine, korupcii, trestných činov taxatívne vymedzených (problém v právnej kvalifikácii v uznesení o začatí trestného stíhania, alebo v preverovaní pred začatím trestného stíhania vo veci, keď je zrejmé z už podaného návrhu že sa nejedná o podozrenie z trestného činu, ktorý je v návrhu uvedený, alebo vôbec nie je možné zistiť, či ide o podozrenie z trestného činu, na ktorého odhalenie a dokumentovanie sa žiada vydanie príkazu na použitie ITP, s tým súvisiace posudzovanie splnenia zákonných podmienok pre použitie takto získaných dôkazov v konaní pred súdom – 4 Tz 19/2006)
- osobitne na každú účastnícku stanicu, nemožnosť vydať jeden príkaz na viac účastníckych staníc jedným príkazom,
- pri návrhu, kde majiteľ účastníckej stanice, pokiaľ je známy a záujmová osoba nie sú totožné, nie je možné príkaz vydať, pokiaľ nie je náležite odôvodnený (ak ide

o účastnícku stanicu evidovanú na inú osobu, nepostačuje konštatácia „operatívno-pátracou činnosťou bolo zistené, že účastnícku stanicu používa záujmová osoba...“), potrebné je uviesť akou operatívno-pátracou činnosťou a kým a ako bolo zistené - fiktívny kontrolný telefonát, závery zistené legálnym odposluchom inej účastníckej stanice, u účastníckej stanice vedenej na obchodnú spoločnosť uviesť vzťah záujmovej osoby k obchodnej spoločnosti (konateľ, spoločník, člen dozornej rady, prípadne iné), pokiaľ taký údaj neexistuje, uviesť konkrétnu skutočnosť, ako bolo zistené, že číslo používa záujmová osoby - tak ako u inej fyzickej osoby,

- u účastníckej stanice, u ktorej nie je zrejmé, kto je majiteľom taktiež konkrétne uviesť skutočnosti svedčiace pre záver, že uvedenú stanicu používa záujmová osoba (judikatúra ÚS SR - preskúmateľnosť vydaného rozhodnutia),
- návrh odôvodnený poznatkami z odpočúvania a záznamu telekomunikačných činností na základe súhlasu sudcu podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním, je potrebné si vyžiadať a skúmať, či príkaz sudcu bol vydaný za splnenia podmienok ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a), b), c) Zákona o ochrane pred odpočúvaním (trestná vec ŠTS sp. zn. 4T 13/2010, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Tz 9/2006 - dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu),

V súvislosti s odpočúvaním a zaznamenávaním v rámci telekomunikačných činností a vyhotovovaním a využívaním obrazových, zvukových alebo iných záznamov podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním

Zákon o ochrane pred odpočúvaním stanovuje prísne formálne podmienky, ktoré musia byť splnené preto, aby zákonný sudca mohol požadovaný súhlas vydať. Konkrétne v ustanovení § 4 ods. 3 Zákon taxatívne ukladá podmienky, ktoré musí žiadosť obsahovať:

- a) druh informačno-technického prostriedku, ktorá sa má použiť, miesto jeho použitia, navrhovaný čas trvania jeho použitia, údaje o osobe, voči ktorej sa má tento prostriedok použiť,
- b) informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní dokumentovanej činnosti, pre ktorú sa podáva žiadosť,
- c) dôvody na použitie ITP. Súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom ustanovené náležitosti a takúto žiadosť vráti žiadateľovi.

- nesplnenie podmienok predovšetkým z dôvodov absencie informácie podľa písmena b) a dôvodov podľa písmena c) vyššie uvedeného ustanovenia (nepostačuje konštatácia v návrhu, že sa jedná o trestnú činnosť páchanú latentnou formou, a že jej odhaľovanie je inak podstatne sťažené až nemožné). Je potrebné v tejto informácii vyžadovať uvedenie aké bolo predchádzajúce neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie alebo dokumentovanie, teda čo konkrétne bolo realizované prostredníctvom využitia operatívno-pátracej činnosti v súlade so Zákonom o Policajnom zbore (§ 36 a nasl.). Už z dikcie ustanovenia vyplýva, že predchádzať vydanému súhlasu musí, keďže ide o zásah do práva na súkromie, jednak predchádzajúce neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie a dokumentovanie činnosti a jednak informácia v návrhu žiadateľa, bez ktorých nie sú splnené náležitosti podľa písmena b) na vydanie požadovaného súhlasu a takúto žiadosť musí súd žiadateľovi vrátiť (§ 4 písm. c) cit. zák.). Ak nie sú uvedené ani dôvody (konkrétne, nie vágne a všeobecné) takisto je potrebné postupovať podľa § 4 písm. c) cit. zák.,

- vo vyššie uvedenom prípade ide o taxatívne uvádzané náležitosti na žiadosti a ak nie sú splnené, požadovaný príkaz nie je možné vydať. To má zásadný význam potom pri posudzovaní zákonnosti dôkazov získaných na základe tohto súhlasu na použitie ITP v konaní pred súdom, bez ich splnenia platí ich procesná nepoužiteľnosť (4Tz/9/2006),
- príslušnosť súdu na rozhodovanie o podanom návrhu (sporná príslušnosť v dôsledku zadefinovanej právnej kvalifikácie, sporná príslušnosť v dôsledku novelizácie § 4, § 4acit. zák.) - rozhodnutie NS SR 4To/15/2010,
- spomenúť tie isté dôvody ako u návrhu podľa Trestného poriadku sú aj v žiadostiach podľa cit. zák.,
- v prípadoch, keď sudca návrhu na vydanie príkazu nevyhovie, existujúca prax zaznamenáva aktivity policajných orgánov a prokuratúry počkať na zmenu služby konajúceho sudcu pre prípravné konanie, ktorému znovu návrh predložia v očakávaní, že bude vydaný,
- v prípade, že sudca pre prípravné konanie nepredlíži dobu použitia ITP, boli zaznamenané prípady, keď odposluchom bolo zistené podozrenie z trestnej činnosti vo vzťahu k iným osobám, na ktorej mal mať účasť odpočúvaný, prípadne z trestnej činnosti iného charakteru, a keď došlo k nevydaniu príkazu, policajti začali trestné stíhanie vo veci, alebo prokurátor pred začatím trestného stíhania vo veci na návrh policajta na základe existujúceho odposluchu konkrétnej účastníckej stanice s odstupom času, bolo žiadané vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky alebo na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov už v inej trestnej veci, ale na konkrétnu účastnícku stanicu, u ktorej už došlo k nepredĺženiu príkazu na použitie ITP. Pokiaľ zo ZOI však nie sú zrejmé ďalšie skutočnosti, svedčiacie pre záver, že existuje podozrenie o trestnej činnosti, na ktorú sa odvolával v návrhu žiadateľ, nie je dôvod na vydanie požadovaného príkazu práve z dôvodu, že nie je z obsahu ZOI zrejmé, že by tu boli konkrétne skutočnosti svedčiacie pre záver o existencii podozrenia ďalšej trestnej činnosti.

III.

Aplikačné problémy súvisiace s predĺžovaním vydaných príkazov alebo súhlasov na použitie ITP

- nepredkladanie relevantných podkladov pre posúdenie dôvodnosti doposiaľ vykonaných zásahov - odposluchov alebo obrazovo-zvukových záznamov (ZOI nepredkladané, predkladané nekompletné, predkladanie len CD, nepredložený prepis CD, obrazovo-zvukové záznamy - nepredložený prepis obsahu rozhovoru, možnosť predloženia len CD alebo DVD len v prípade vydania prvotného príkazu alebo súhlasu, pokiaľ slúži ako podklad pre jeho vydanie a nie je možné spravodlivo požadovať z hľadiska času vyhotovenie prepisu,
- časové hľadisko predkladania návrhu buď neskoro, v dôsledku čoho nie je možné naštudovať relevantné doklady, predložené spolu s návrhom na predĺženie, alebo predloženie návrhu príliš skoro dva až tri týždne pred skončením lehoty pôvodne určenej,
- v prípade nepredĺženia predkladanie nových návrhov z dôvodov pôvodne zistených na základe pôvodne vydaného príkazu, ale v inej trestnej veci cieľom dosiahnutia ďalšieho odpočúvania alebo vyhotovovania obrazovo-zvukových záznamov, tej istej konkrétnej záujmovej osoby,

- predkladanie nového návrhu podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním, hoci vo veci už bolo začaté trestné stíhanie alebo pred začatím trestného stíhania bol vydaný pôvodný príkaz na základe návrhu prokurátora a nový návrh na predĺženie použitia ITP podaný nebol,
- stanoviť do vydaného príkazu alebo súhlasu povinnosť OČTK predkladať sudcovi pre prípravné konanie získané poznatky v ním stanovenej lehote za účelom posúdenia dôvodov ďalšieho trvania zásahu, nevyhnutnosti rozsahu a časového trvania (je potrebné mať dôsledne na zreteli účel, zameranie - konkrétna vec, konkrétna osoba, konkrétny cieľ - vždy len v nevyhnutnom rozsahu (monitorovanie záujmovej osoby aj nad rámec nevyhnutného rozsahu, kedy bola jej trestná činnosť riadne zadokumentovaná a nebolo zabránené v rozpore s účelom trestného konania zabrániť jej v ďalšom páchaní trestnej činnosti).

IV.

Aplikačné problémy súvisiace s procesom rozhodovania dotknutých orgánov

- v prípade nevydania súhlasu bez zmenenia podmienok návrh alebo žiadosť predkladané inému službukonajúcemu sudcovi pre prípravné konanie (menoslov záujmových osôb - § 167 ods. 1 písm. g) Vyhl. MS SR 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy),
- návrhy alebo žiadosti predkladané policajným orgánom podľa Zákona o ochrane pred odpočúvaním z dôvodu neakceptácie zo strany vyšetrovateľa (vnútorná disharmónia v rámci Policajného zboru).

V.

Odporúčania na vydávanie príkazov podľa Trestného poriadku alebo súhlasov podľa Zákona o ochrane pred odpočúvaním

- sledovanie osôb a vecí: v príkaze – vo výrokovej časti uviesť iné priestory alebo pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, v ktorých sa má vykonať sledovanie, pokiaľ možno uviesť popis nehnuteľnosti, súpisné číslo, označenie bytu, vlastníka, zadefinovať záujmovú osobu, ktorá má byť sledovaná, vyžadovať priebežné výsledky použitia ITP, eliminovať možné prípady snímania iných, ako záujmových osôb, pokiaľ je to možné, uviesť technický prostriedok, ktorý musí byť v príkaze riadne zadefinovaný,
- príkaz na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov: v príkaze vo výrokovej časti uviesť priestor, ktorý má byť záznamovým zariadením monitorovaný, záujmová osoba, príp. popis iných osôb, pokiaľ sú známe, ktoré majú byť predmetom použitia ITP. V odôvodnení podrobne uviesť sledovaný cieľ – aké skutočnosti významné pre trestné konanie majú byť vydaním požadovaného príkazu zistené, požadovať priebežné predkladanie záznamov získaných použitím ITP za účelom hodnotenia opodstatnenosti a rozsahu používania ITP,
- dbať, aby nešlo o vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov z miest verejne neprístupných, slúžiacich na bývanie,
- neprípustnosť vykonania dôkazov získaných použitím ITP – obrazových alebo obrazovo-zvukových záznamov zaznamenávajúcich prejavy osobnej povahy,

- odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky alebo telekomunikačných činností: Aj podľa Trestného poriadku, aj podľa Zákona na ochranu pred odpočúvaním, návrhy a aj rozhodnutia náležite odôvodňovať (preskúmateľnosť a z toho plynúca zákonnosť získaného dôkazu a jeho použiteľnosť v trestnom konaní v intenciách judikatúry ÚS a ESLP s dôrazom na základné atribúty akceptovateľnosti zásahov do Ústavou garantovaných práv a slobôd (legalita, legitimita, proporcionalita) - ústavná konformita,
- konkrétnosť, ktorá vylúči možnosť rôzneho výkladu z pohľadu dostatočnosti odôvodnenia a tiež aby nemohlo dôjsť k zameniteľnosti, prípadne zneužitiu,
- konkrétne: pri odpočúvaní a záznamoch telekomunikačnej činnosti dbať na dôvodnosť použitia ITP, jasne zdefinovať cieľ jeho použitia - záujmová osoba alebo vec, monitorovanú účastnícku stanicu presne označiť, ak záujmová osoba nie je zároveň majiteľom účastníckej stanice, trvať a uvádzať v odôvodnení konkrétne ako, kým, a kedy bolo zistené, že účastnícku stanicu používa záujmová osoba, relevantné skutočnosti uviesť vždy v odôvodnení rozhodnutia, neodvolávať sa na nekonkrétne skutočnosti zistené z návrhov, žiadostí alebo z predložených spisov, ale tieto v odôvodnení príkazu alebo súhlasu vždy uviesť tak, aby v prípade posudzovania dotknutými orgánmi či už z hľadiska všeobecných súdov po podaní obžaloby alebo Ústavného súdu ako garanta ochrany ústavnosti, alebo Európskych orgánov ochrany práva pri ich rozhodovaní o legálnosti, legitimite a proporcionalite ich zásahov,
- trvať na predkladaní podkladov pre vydanie požadovaného príkazu alebo súhlasu v rozsahu a kvalite potrebnej pre ich vydanie,
- skúmať dôvody trvania vydaného príkazu alebo súhlasu zo strany nielen OČTK, ale aj sudcu pre prípravné konanie, predovšetkým z dôvodu obligatórnej podmienky - trvania zásahu len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas,
- prijať opatrenia na zabránenie s manipuláciou z rozhodovania súdov a sudcov (právna kvalifikácia zakladajúca príslušnosť súdu, doba výkonu služobných povinností pri rozhodovaní v prípravnom konaní sudcov pre prípravné konanie.

VI.

Rozdielna prax pri posudzovaní zákonnosti získaných dôkazov

V posudzovaní zákonnosti a dôkazov získaných použitím ITP je zaznamenaná rozdielna prax zo strany senátov Najvyššieho súdu SR, ktoré vo svojich rozhodnutiach sú nejednotné v tom, či je potrebné v prípade predkladania návrhov na vykonanie dôkazu na hlavnom pojednávaní, získaných použitím ITP, si najskôr vyriešiť otázku zákonnosti získaných dôkazov a až v prípade prijatia záveru o zákonnosti získaných dôkazov tieto dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonať a následne ich hodnotiť alebo je potrebné najskôr dôkazy získané použitím ITP na hlavnom pojednávaní vykonať a potom ich hodnotiť (rozhodnutia NS SR, podľa ktorých nezákonný dôkaz nemožno na hlavnom pojednávaní vykonať, ani naň prihliadať – uznesenie sp. zn. 4To 17/2010 z 29.03.2011, uznesenie sp. zn. 4To 10/2011 z 25.10.2011, uznesenie sp. zn. 1To 10/2009 z 09.09.2010, rozhodnutia NS SR, podľa ktorých až po prebratí skutočnosti a vykonaní dôkazov na hlavnom pojednávaní môžu byť tieto dôkazy predmetom hodnotenia zo strany súdu – uznesenie sp. zn. 1To 18/2010 z 27.10.2010, uznesenie sp. zn. 4To 15/2010 z 22.02.2011).

Nejednotná prax doteraz nebola odstránená, uvedená problematika bola predmetom zasadnutia Trestnoprávneho kolégia NS SR, pri hlasovaní bola dosiahnutá rovnosť hlasov v prospech predloženého návrhu a v prospech predloženej protiargumentácie.

V tejto súvislosti však dávam do pozornosti rozhodnutie ÚS sp. zn. I.ÚS 274/05, kde ÚS, pri rozhodovaní o podanej sťažnosti sťažovateľa o namietanom porušení jeho základného práva na súkromie podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 13 Listiny a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru, uviedol, okrem iného, že „nepriaznivé dôsledky protiprávneho odpočúvania z hľadiska výsledku trestného konania môže napraviť všeobecný súd, keď po podaní obžaloby bude konať a rozhodovať o vine a treste sťažovateľa, a to tým, že na protiprávne vykonané odpočúvanie neprihliadne a takto získané dôkazy nevykoná.“

Obdobný záver vyslovil ÚS aj vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 121/09.

Z vyššie uvedených rozhodnutí teda vyplýva záver svedčiaci na prospech tých rozhodnutí NS SR, ktoré akceptovali postup prvostupňového súdu, ktorý si najprv vyriešil otázku zákonnosti dôkazov získaných použitím ITP a až v prípade, že dospel k záveru o zákonnosti takto získaných dôkazov, tieto dôkazy aj na hlavnom pojednávaní vykonal a následne tieto potom aj v súlade s inými dôkazmi hodnotil. Rovnako tak, ak dospel k záveru, že uvedené dôkazy získané použitím ITP neboli získané spôsobom „lege artis“, tieto dôkazy ani na hlavnom pojednávaní nevykonal a návrh prokurátora na ich vykonanie odmietol (tu je však potrebné uviesť, že v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku je súd v odôvodnení rozhodnutia povinný uviesť, prečo nevyhovel návrhu na vykonanie dôkazu, pričom v tomto kontexte hodnotí súd len zákonnosť postupov orgánov prípravného konania alebo súdu, ktorý predmetný príkaz alebo súhlas vydal, nehodnotí konkrétny výsledok použitia ITP – teda nehodnotí konkrétny záznam, resp. iný výsledok použitia ITP ako dôkaz).

VII.

Súvisiaca judikatúra

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti vo vzťahu k prijatým záverom o zákonnosti získaných dôkazov použitím ITP uvádzam niekoľko rozhodnutí ESLP, na ktoré je možné, jednak v rámci postupov zo strany prokurátorov a polície pri predkladaní návrhov, príp. žiadostí a zo strany sudcov pre prípravné konanie, poukázať v rámci rozhodovacej činnosti v súvislosti s uvedenou problematikou, konkrétne:

Vid' príloha: Súvisiaca judikatúra ESLP.